

Informace ze zdravotnictví Pardubického kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
20. 8. 2012

3

Diabetologie - činnost oboru v Pardubickém kraji v roce 2011

Diabetology - Activity in Branch in the Pardubický Region in 2011

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Pardubickém kraji v roce 2011 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Pardubický region in 2011 contains data about out-patient care by type of establishment of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2011. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části „Publikujeme“.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2011 představují diabetici v Pardubickém kraji téměř 8 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 137 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 1 843), což z celkového počtu pacientů činilo 0,34 % (ČR 0,22 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,13 % (v ČR 0,09 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 15,55 lékařů a 16,75 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku)

ve 192 ordinacích. Lékaři k 31.12.2011 léčili celkem 39 722 osob. Na jednoho lékaře v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 2 554 léčených pacientů (v roce 2010 to bylo 2 734), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 306 pacientů (v roce 2010 to bylo 2 326 pacientů). Ze 192 ordinací bylo 161 ordinací praktických lékařů pro dospělé (84 %). V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn. že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2011 bylo provedeno celkem přes 96 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo nárůst o více než 4 % oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 6 181, nejméně v okrese Svitavy (5 151) a nejvíce v okrese Ústí nad Orlicí (8 370). Nadále trvá rostoucí trend tohoto onemocnění, celkový počet léčených osob meziročně vzrostl téměř o 6 %. Jedním z hlavních růstových faktorů je stárnutí populace. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen 52,6 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 52,8 %).

V roce 2011 byl na ročním statickém výkazu diabetologie změněn celý oddíl „Léčba“ – již se zde nesleduje počet osob léčených na DM, ale počet jednotlivých způsobů léčby naordinovaných k léčbě diabetu rozlišených podle typu onemocnění a podle věku. Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce. Proto nelze porovnávat strukturu pacientů podle druhu léčby s předchozím obdobím.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, téměř 94 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Svitavy (téměř 96 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 2 589 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2011), mimo roku 2008 u mužů a roku 2007 a 2010 u žen je stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků.

Zpracovala: Lenka Lesková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.:495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření

Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
Chrudim	46	2,48	4,01	14 816	5 974
Pardubice	64	6,10	5,62	34 132	5 595
Svitavy	39	3,47	3,52	17 873	5 151
Ústí nad Orlicí	43	3,50	3,60	29 296	8 370
Pardubický kraj	192	15,55	16,75	96 117	6 181
Česká republika	3 020	358,00	394,44	2 233 003	6 237

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Chrudim	7 602	728,36	4,55	93,38	2,07
Pardubice	14 784	881,31	4,82	94,12	1,06
Svitavy	9 425	896,66	3,40	95,88	0,72
Ústí nad Orlicí	7 911	568,41	8,91	89,91	1,18
Pardubický kraj	39 722	769,19	5,25	93,56	1,19
Česká republika	825 382	785,67	6,73	91,92	1,35

Počet léčených diabetiků k 31.12.2011

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Chrudim	7 602	45,20	54,80	38,99	531	41,62	58,38
Pardubice	14 784	49,01	50,99	23,76	1 023	43,30	56,70
Svitavy	9 425	47,13	52,87	35,07	619	49,92	50,08
Ústí nad Orlicí	7 911	46,66	53,34	15,89	532	43,80	56,20
Pardubický kraj	39 722	47,37	52,63	27,79	2 705	44,58	55,42
Česká republika	825 382	47,20	52,80	18,42	68 494	48,43	51,57

Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

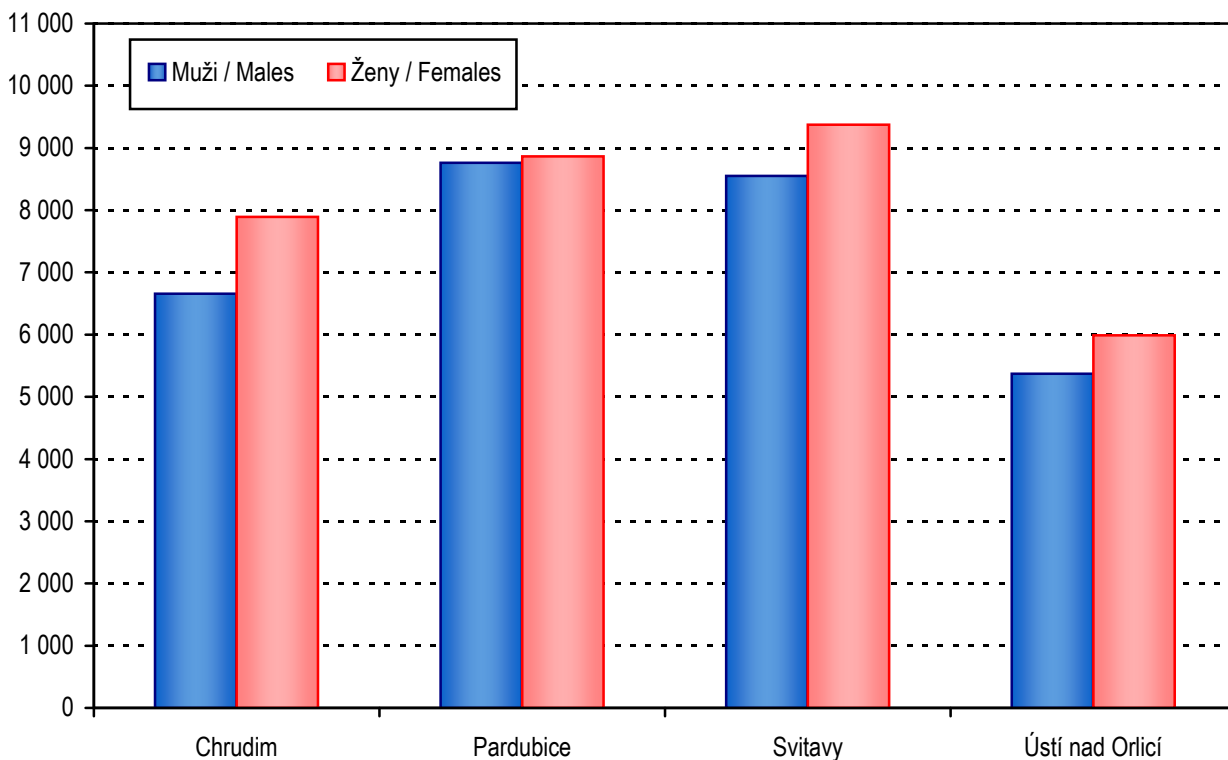
Území, okres	Diabetická						
	nefropatie		retinopatie			noha	
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací
				proliferativní	slepota		
Chrudim	839	271	805	183	20	238	103
Pardubice	1 564	586	1 205	412	64	398	197
Svitavy	1 073	223	1 240	547	54	266	120
Ústí nad Orlicí	844	323	635	174	14	368	97
Pardubický kraj	4 320	1 403	3 885	1 316	152	1 270	517

Léčení diabetici podle druhu léčby *)

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Inkretinovými mimetiky	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Chrudim	1 010	96,77	7 218	691,57	2 091	200,34	75	7,19
Pardubice	1 891	112,73	14 155	843,82	2 491	148,49	182	10,85
Svitavy	2 535	241,17	5 801	551,89	1 762	167,63	124	11,80
Ústí nad Orlicí	954	68,55	6 911	496,56	2 493	179,12	51	3,66
Pardubický kraj	6 390	123,74	34 085	660,04	8 837	171,12	432	8,37
Česká republika	134 579	128,10	665 853	633,82	205 049	195,18	9 685	9,22

*) Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce.

Léčení diabetici podle okresů (na 100 000 obyvatel)
Diabetics under treatment by districts
(per 100 000 inhabitants)

Poznámka: Léčení diabetici podle sídla zdravotnického zařízení

Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2011

